

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

התועדויות ח"י באלול

שבת זו, ח"י באלול, היא יום הולדתם של שני המאורות הגדולים - הבעש"ט (בשנת נח"ת) ורבנו הזקן, בעל התניא והשולחן ערוך (בשנת תק"ה). ביום הזה הבעש"ט גם נתגלה לעולם והחל להפיץ בגלוי את אור החסידות. לרגל יום הסגולה הזה יהיו בקהילות חב"ד ובבתי חב"ד ברחבי הארץ התועדויות חסידיות, והציבור מוזמן.

מדריך השמיטה

מדריך מיוחד לשנת השמיטה הופיע מטעם אגף ההוצאה לאור של צעירי חב"ד. המדריך המהודר נועד להקנות לציבור הרחב את רעיונותיה והלכותיה של שנת השמיטה, בלשון בהירה ושווה לכל נפש. המדריך הזה מצטרף לסדרת המדריכים שהופיעו בשנתיים האחרונות על החגים ועל נושאים מרכזיים ביהדות, ושתקבלו באהדה רבה בציבור. להשיג בבתי חב"ד או בטל' 072-704120.

'דבר בעתו' תשע"ה

הופיע הלוח הפופולרי 'דבר בעתו' של הרב מרדכי גנוט לשנת תשע"ה. לצד המדורים הקבועים - עתים לתורה, סדר היום, ייבנה המקדש, דברי הימים ומעשה בראשית - נוסף השנה מדור חדש: 'שבת הארץ', לרגל שנת השמיטה. זו למעשה אנציקלופדיה יהודית יום יומית. הפצה: טל' 072-2328620.

זמני השבוע

ניווט	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
6:53	7:31	7:11	6:47
7:50	8:29	8:02	7:41

פרקי אבות: פרק ג-ד

315 בתי חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 729-72-2770100 • פקס 729-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

תיקון מתוך אור ושמחה

עבודת הבורא צריכה להיעשות מתוך שמחה והזדהות ומתוך אהבה לקב"ה. דרושה גם יראה, אך האהבה היא המניע המרכזי

הבעש"ט לימד איך עושים תשובה באהבה. ציונו במז"ב, אוקראינה

זו דרכה של החסידות בעבודת ה' בכלל. במקום להתפלל במידות הרעות, בחולשות האנושיות, בחטאי האדם וביצרי האפלים, החסידות מרוממת את האדם לעולם רוחני עליון, עד שהדברים השליליים נדחים מאליהם. במקום להכות את החושך במקל, היא מלמדת להדליק אור, ואז החושך מסתלק מאליו.

גישה חיובית

כשאדם הופך את יראת העונש לגורם מרכזי בחייו, הוא נעשה כבוי, נטול שמחה וחדווה. שכן הכוח המניע אותו הוא פחד ודאגה. לעומת זה, כאשר הדגש הוא על הצד החיובי ועל מעלתה של קרבת אלוקים, האדם שרוי בעולם רוחני של קדושה ואהבת ה'. כשהוא לומד ומהרהר על גדולתו של הקב"ה, על מופלאותה של התורה, על יופיין של המצוות - הוא מתרומם מאליו מענייני העולם הנחותים. הוא אינו צריך להילחם בדברים השליליים, שכן הוא מואס בהם ובז להם. יהודי כזה מלא מרץ ושמחה, שכן הוא ספוג אנרגייה חיובית.

ודאי שסגנון כזה יעיל גם בפנייה אל הזולת. כשמדברים עם יהודי שני באהבה ובחיבה ומושכים את ליבו אל היופי שבתורה ומצוותיה, הוא נענה גם כן בשמחה ובאהבה. וכך מלמדנו הרמב"ם, שהדרך להחזיר יהודים לדרך התורה היא - "למשכם בדברי שלום, עד שיחזרו לאיתן התורה". אפשר אפוא גם לשוב מאהבה.

בחודש אלול אנחנו נדרשים לערוך חשבון נפש אישי ולתקן את מעשינו. זה השלב שבו עלינו לבקר את עצמנו, לפתוח את פצעי הנפש, להביט אל הליקויים. מטבע הדברים זו מהותה של תשובה.

ואכן, עד הופעת החסידות רווחה הנטייה לתרגם את המושג תשובה להטפת מוסר, לחשיפת החטאים והעוונות, לאזהרה מפני עונשי שמים, ישמור ה'. הבעל-שם-טוב ותלמידיו הציעו סגנון אחר. הם עוררו את המוני בית ישראל לתשובה ולתיקון המעשים לא עלידי אזהרות ואיומים, אלא מתוך

אהבה וחמימות. הם סיפרו ליהודים על אהבתו של הקב"ה אליהם, ועוררו גם בליבם אהבה לבורא, לתורתו ולמצוותיו.

מה העיקר

האמת היא ששתי הדרכים קיימות בתורתנו. השבת נקרא את פרשת ה'תוכחה', שבה מופיעות אזהרות קשות לעם ישראל אם יסור מדרך התורה. גם בחינוך בכלל שמור מקום ל'מוסר אבין'. תורת החסידות עצמה מסבירה בהרחבה שעבודת ה' צריכה לעמוד על שני יסודות, אהבה ויראה. שני הרגשות הללו משולים לשתי כנפיה של ציפור, שאינה יכולה לעוף בכנף אחת והיא זקוקה לשתייהן גם יחד. ועם זה, השאלה היא מה המניע המרכזי בחייו של יהודי.

החסידות שמה את הדגש על האהבה. עבודת הבורא צריכה להיעשות מתוך שמחה והכרה, מתוך הזדהות ואהבה לקב"ה. ודאי שחייב להתקיים מרכיב של יראת ה', כדי שהאדם ייזהר שלא לסטות מרצון הבורא, אבל הרגשות הדומיננטיים צריכים להיות אהבה ושמחה.

בחודש אלול תוקעים בשופר, שעניינו לעורר חרדה בלבבות, ועם זה החסידות מדגישה את קרבתו של הקב"ה אלינו. היא ממשיכה אותו למלך היוצא אל השדה ומקבל את כל הבאים בסכר פנים יפות "ומראה פנים שוחקות לכולם". תיאור זה מעורר בליבנו תשוקה להתקרב מתוך אהבה אל המלך שבא לקראתנו.

הסגולות של מצוות תפילין

הגברים מוציאים ידי חובה

נמצא שאף שנשים אינן מניחות תפילין, הרי בתפילין של הקב"ה אין הבדל בין גברים לנשים. הפסוק "ומי כעמך ישראל" כולל את כל בני ישראל, גברים ונשים כאחד, וכאשר אדם מישראל נענש, גבר או אישה, הקב"ה כואב ומתייסר ב'ראשו' ובזרועו, מקומן של התפילין.

כי העניין הרוחני של התפילין קיים גם אצל הנשים, אלא שהן אינן צריכות לקיים בעצמן את המצווה והן יוצאות ידי חובתן על-ידי הנחת התפילין של הגברים. כך מסביר האריז"ל באשר לכל המצוות שנשים פטורות מהן, שאין הכוונה שהמצוות האלה חסרות אצלן, אלא שהן זוכות לכל השפעת הרוחני של המצוות האלה על-ידי שהגברים מקיימים את המצוות האלה. וכך גם בעניין מצוות התפילין הנשים זוכות לכל הסגולות של המצווה, הן לאריכות ימים הן להפלת מורא על אויבי ישראל.

(תורת מנחם כרך נא, עמ' 84)

מדובר כאן בחוטא חמור שנתחייב מיתה, חס ושלום. ובכליזאת צערו של האדם גורם צער גדול לשכינה, עד שהיא אומרת שה'ראש' וה'זרוע' של הקב"ה כביכול כבדים עליו.

תפילין של הקב"ה

המפרשים מסבירים שהראש והזרוע קשורים עם מצוות תפילין, שכן מניחים אותן על הראש ועל הזרוע. חז"ל אומרים שגם הקב"ה מניח תפילין כביכול, אולם בתפילין שלנו כתוב שבחו של הקב"ה ("שמע ישראל... ה' אחד") ואילו בתפילין של הקב"ה כתוב שבחו של עם ישראל: "ומי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גוֹי אֶחָד בְּאָרֶץ".

וכשם שהנחת התפילין שלנו נעשית על הזרוע והראש, כך גם הקב"ה מניח את התפילין שלו על 'ראשו' ו'זרועו'. לכן כאשר יהודי נענש חש הקב"ה 'כאב' בזרועו ובראשו, שהרי בתפילין נכתב "ומי כעמך ישראל", ואילו כעת מתרחש ההפך משבחם של ישראל.

בפרשתנו נכתב: "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיךְ - וְיָרְאוּ מִמֶּךָ". מזה לומדת הגמרא ש"התפילין עוז הם לישראל", ורבי אליעזר מפרש שהפסוק מדבר על תפילין של ראש, שבכוחן להפיל פחד על אויבי ישראל.

נוסף על כך יש למצוות תפילין סגולה לאריכות ימים, כדברי הגמרא במסכת מנחות: "כל המניח תפילין מאריך ימים". לנוכח הסגולות המיוחדות האלה של מצוות תפילין נשאלת שאלה: מכיוון שנשים אינן מניחות תפילין, האם ניטלות מהן הסגולות האלה של הטלת פחד על האוייב ואריכות ימים?

כאב השכינה

ההסבר לכך טמון במשנה במסכת סנהדרין, העוסקת במתן עונש מוות לחוטאים. רבי מאיר אומר שם: "בזמן שאדם מצטער, שכינה מה לשון אומרת? - קלני מראשי, קלני מזרועי". מפרש רש"י: "ראשי כבד עליי וזרועי כבד עליי".

אמרת השבוע

מקור המחשבות

אחד מתלמידי הבעש"ט היה מתפלל בהתלהבות גדולה ומתוך השתפכות הנפש. פתאום התחילו להופיע אצלו בשעת התפילה מחשבות, שאולי זו גסות הרוח להתפלל כך, בהתלהבות ובדבקות, בשעה שהוא יודע את מצבו הרוחני, שהוא מלא חטאים ועוונות.

ההרהורים הללו גרמו לו נפילת הרוח, ובמשך זמן-מה חדל מלהתפלל בהתלהבות, והתפלל בפשטות, כאחד האדם.

יום אחד סיפר על כך לרבו הבעש"ט. אמר לו הבעש"ט: "אם מחשבה טובה היא זו, מדוע אינה נופלת בדעתך בשעה שאתה יושב לאכול? מכאן שאך מחשבת היצר היא".

פתגם חסידי

"עשרים ואחת שנים עמלתי על האמת: שבע שנים למדתי מהי אמת; שבע שנים שקדתי על גירוש השקר; ושבע שנים התאמצתי להכניס את האמת לתוכי" (בעל התניא)

הבעל-שם טוב | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

כאשר ירים ידו

כאשר הבעל-שם טוב הרים את ידו, העלה את כללות סדר השתלשלות לאלוקות. כאשר הוריד את ידו, הרעף גילוי אלוקות בתוך כללות סדר השתלשלות.

(אדמו"ר הזקן)

הבעש"ט שומע

כאשר מזכירים את הבעל-שם טוב הוא שומע. ההגבלה הקיימת בשמיעתו של אדם היא מצד הכלי, וככל שהכלי מזוכך יותר שומעים טוב יותר. וזה מאה שמונים ושלוש שנים הבעל-שם טוב מזדכך ומתעלה והולך מחיל אל חיל.

(ספר השיחות תש"ג)

בלי דמעות

הבעל-שם טוב הסיר את הדמעות מבני ישראל. הוא לימד שיהודי צריך להיות שמח על עצם היותו יהודי.

(הצמח צדק)

מראות אלוקים

כשהיינו בחג השבועות אצל הבעל-שם טוב, היה זה בבחינת "נפתחו השמים ואראה מראות אלוקים" (יחזקאל א, יז).

(המגיד ממזריטש)

בחיר ה'

משה רבנו הוא בחיר ה', שעלידו נתגלתה תורתנו הקדושה. הבעל-שם טוב הוא בחיר ה', שעלידו נתגלתה תורת החסידות הכללית.

(לקוטי דיבורים)

אהבת ישראל

אין לשער את מידת אהבת ישראל של הבעל-שם טוב. המגיד ממזריטש אמר: הלוואי שהיו מנשקים ספר תורה באותה אהבה שהיה מורי מנשק את הילדים בהוליכו אותם לחדר ללמוד תורה.

(היום יום)

סעודה ליחידי סגולה

אצל הבעל-שם טוב היו סעודות ליחידי סגולה. המסובים ליד השולחן היו מהנבחרים, והקהל עמד מסביב. המסובים היו צריכים להיות בקיאים בכתבי האריז"ל.

(ספר השיחות תש"ד)

שלבי התגלות

בהיותו נסתר עזר הבעל-שם טוב ליהודים בענייני פרנסה והתעסק בעיקר עם אנשים פשוטים. לאחר שנתגלה התחיל לעסוק עם בני תורה, נפשם ורוחם של ישראל.

(התמים)

התקיעות שהכריעו

זה קרה לפני יותר ממאתיים שנה, בקיץ שנת תקע"ב. המצביא המהולל נפוליון בונפרטה, שהשיג ניצחונות מזהירים בשדה הקרב, פתח בפלישה הגדולה לרוסיה.

מולו נערכו כוחותיו של הצאר הרוסי, אלכסנדר הראשון. המלחמה הצבאית ייצגה גם מאבק בין תפיסות עולם מנוגדות. כמה שנים קודם לכן התחוללה בצרפת 'המהפכה הצרפתית', שבה הופל השלטון המלוכני והוחלף בשלטון שדגל בחופש. לעומתה, רוסיה הייתה נתונה לשלטונו העריץ של הצאר.

המלחמה העקובה מדם טלטלה את חייהם של מיליונים רבים, ובהם כמובן המוני יהודים. אולם היא הייתה רבת-משמעות במיוחד ליהודי רוסיה, שהיו נתניו של הצאר. זה הצר את צעדיהם, הגביל את מגוריהם לתחומים מסויימים והרע להם בדרכים רבות.

לעומתו, נפוליון היה סמל הנאורות והתקווה, והביא בכנפיו בשורה של רווחה גשמית גדולה ליהודים. אין פלא שיהודים רבים רצו בניצחונו. גם בקרב צדיקי החסידות היו לנפוליון תומכים. בראשם עמד רבי מנדלי מרימנוב, שלא חסך בתפילות ובמעשים רוחניים בשאיפה להביא לידי ניצחונו של נפוליון, וניהל מאבק רוחני ב'שר' השמימי של רוסיה.

"אם ראית מלכויות מתגרות זו בזו - צפה לרגליו של משיח", ציטטו הכול את דברי הגמרא. לצידו גייס רבי מנדלי עוד שלושה מגדולי הצדיקים באותה עת - ה'חזוה' מלובלין, המגיד מקו'ניץ ורבי שלמה מקרלין.

בצד השני של המתרס התייצב למערכה אדמו"ר הזקן, רבי שניאור זלמן מלאדי, מייסד חסידות חב"ד. הוא סבר כי הזכויות שנפוליון מבטיח נושאות בחובן סכנה רוחנית גדולה. בצרפת נשבה באותה עת רוח ההשכלה ופריקת העול, וניצחון צרפתי היה עלול להמיט שואה רוחנית על העם היהודי.

את חששותיו אלה העלה אדמו"ר הזקן במכתב לחסידו, ר' משה מייזליש. הוא כתב שכבר בראש השנה של שנת תקע"ב "הראו לי, אם ינצח בנפרטה יורבה העושר ויורם קרן ישראל, אבל יתפרדו ויתרחקו ליבם של ישראל מאביהם שבשמים; ואם ינצח אדונו אלכסנדר, אם כי ירבה העוני ויושפל קרן ישראל, אבל

יתקשרו ויתחברו ויתעקדו ליבם של ישראל לאביהם שבשמים".

הרבי מוסיף במכתבו משפט סתום: "וזה לך האות שבקרב הימים יוקח מחמד עיניכם". על נפוליון הוא כותב שהאיש "תולה הכול בכוחו וגבורתו, בעוצם החכמה בהנהגת ההילוך וסדר

בענייני המלחמה ובעוצם הצלחתו, ואשר בגאונותו ובגובה ליבו מתלוצץ באמונת ה'... ומסלק ההשגחה והאמונה וביטחון באלוהים... שאם תגבר יד צרפת תרבה האפיקורסות בישראל... ולא יישאר אחד ביהדותו". כך, במקביל למערכה בין הצבאות

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

שאלה בהיכל המשיח

באיגרת שכתב הבעש"ט לארץ הקודש (נדפסה בפעם הראשונה בסוף ספר 'בן פורת יוסף' של בעל 'התולדות') הוא מספר על 'עליית נשמה' שהייתה לו בראש השנה תק"ז. באותה 'עליית נשמה' הגיע עד 'היכל המשיח', ושאלו: "אימתי אתי מר?" (=מתי יבוא מר); וענהו המשיח - "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה".

באחת משיחותיו (לקוטי דיבורים חלק א'ב, עמ' 618) הרבי הרי"צ שואל על שאלת הבעש"ט: לכאורה לא היה מקום לשאלה. הלא זו גמרא מפורשת (סנהדרין צח,א), שרבי יהושע בן לוי שאל את המשיח מתי יבוא, וענה לו: "היום - אם בקולו תשמעו". אם כן, מהי שאלתו של הבעש"ט, בשעה שהמשיח כבר השיב שיבוא כאשר עם ישראל ישמע בקולו של הקב"ה?!

עבודה מתוך אור וחיות

מסביר הרבי הרי"צ (שם עמ' 620): "מורנו הבעש"ט נ"ע, המפורסם באהבת ישראל שלו, ראה בכל יהודי את מעלתו. בכל פעולה של יהודי, הן מצווה הן מידה טובה, ראה את האור האמיתי המאיר בה. הבעש"ט מביט בעיניו הטהורות על הגלות החשוכה. הוא רואה כיצד יהודים מקיימים את התורה ומצוותיה במסירות נפש ובהידור, וזאת כשהם לחוצים ונרדפים בידי בני אדם רעים.

"מורנו הבעש"ט רואה איך יהודים מקיימים במסירות נפש את ה'בקולו', של הקב"ה, 'תשמעו', מתוך מסירות נפש. מתעוררת אצלו השאלה: מדוע אין משיח, גואל צדק, בא? הוא מחליט שהוא וחבריו הצדיקים הנסתרים יעשו כל שביכולתם כדי להביא את המשיח.

"השאלה 'אימתי' שהבעש"ט שואל את המשיח היא בדוגמת מאמר חז"ל 'אם לא עכשיו - אימתי'. הבעש"ט מדבר עם המשיח באותו עניין שעליו מדברת הגמרא בסנהדרין, כאשר המשיח עונה ש'היום - אם בקולו של הקב"ה תשמעו'. על זה שואל אותו הבעש"ט: הלא כבר הגענו לכך שברוך השם בקולו תשמעו! ועל זה המשיח עונה לו: 'לכשיפוצו מעיינותיך חוצה'."

הרבי הרי"צ מסביר שם בהרחבה את משמעות תשובתו של המשיח, שהדבר החסר לביאת המשיח הוא שיהודים יעבדו את ה' מתוך אור וחיות, וזאת אפשר להשיג על ידי עבודת ה' ברוח החסידות. והוא מסיים (שם עמ' 656): "תשובתו של משיח היא: יפוצו מעיינותיך חוצה. שתורת רבנו הבעש"ט והעבודה הטהורה בביור וזיכור המידות יפוצו סוף סוף. שהכול יכירו את האמת, וגם מי שנמצאים ב'חוצה' יתעוררו בזכות מסירות הנפש של הוריהם וסביהם, שישתמשו בהנהגות הטובות והמענגות וברושה הבהירה שסביהם והוריהם הניחו להם".

להגיע לכל נקודה

מה משמעות המשימה "יפוצו מעיינותיך חוצה"? מסביר הרבי מליובאוויטש (התועדויות תשמ"ה כרך ג, עמ' 1692): "יפוצו - אין להסתפק בלימוד התורה לעצמו, לימוד לכמה בני אדם, או אפילו לקהל, אלא הלימוד צריך להיות עד שהתורה מתפשטת באופן של 'הפצה'."

"מעיינותיך - תכונת המעיין שמימיו מחוברים בתמידות עם שורשם ומקורם, בלי כל הפסק... ובענייננו - שלימוד התורה והפצתה צריכים להיות באופן שניכר בגלוי הקשר והחיבור עם המקור. היינו, לא זו בלבד שהוא מחובר למקור ולא נפסק חס ושלו, אלא שנראה וניכר בגלוי החיבור עם מקורו.

"חוצה - הפצת המעיינות צריכה להיות עד מקום החוצה. היינו, שכאשר יש נקודה בעולם (ועל אחת כמה וכמה - בעולם היהדות) שהיא עדיין במצב של חוצה ביחס לתורה וליהדות - יש להשתדל ולעשות כל התלוי בכך שגם שם יגיעו המעיינות, לא רק מי המעיין, אלא המעיין עצמו, ובאופן של הפצה דווקא".

התחולל 'קרב' שמיימי, כאשר משני צידי המתרס עומדים צדיקים קדושי עליון, שהייתה ביניהם אהבה גדולה, אך עתה החזיקו בעקמונות מנוגדות. ככל שהעמיקה המלחמה אל תוך אדמת רוסיה גבר המתח: מי ינצח?

הדריכות בין חסידי כל הצדיקים גברה לקראת ראש השנה של שנת תקע"ג. הכול ידעו שביום הקדוש הזה, שבו "על המדינות בו ייאמר", תיפול ההכרעה. שעת השיא עצמה הייתה שעת תקיעת השופר, ברגעים הנעלים של הכרתת הקב"ה מחדש למלך על העולם.

גם הצדיקים נערכו לקראת הרגעים הגורליים של ראש השנה. הם העמיקו בכוונות קבליות ובייחודים עליונים, כיאה ל'יודעי תרועה', הבקיאים ברזי המלאכה הקדושה של התקיעה בשופר. מן העבר האחד התייצב רבי שלמה מקרלין ומן העבר השני רבי שניאורזלמן מלאדי.

השניים גם ידעו כי הראשון משניהם שיתקע בשופר בראש השנה יטה את הכף לטובתו. ואכן, רבי שלמה מקרלין השכים קום והחל להתפלל בשעה מוקדמת מאוד ובמהירות גדולה, כדי להספיק לתקוע בשופר לפני רבי שניאורזלמן מלאדי.

אולם למרות כל מאמציו, כשהגיע ל'תקיעות' נפלו פניו ואמר: "איי... הליטאי" (כך כונה רבי שניאורזלמן בקרב תלמידי המגיד ממוזריטש, על מוצאו מליטא) כבר הקדימנו!".

ומה אירע? עם הנץ החמה קרא אליו רבי שניאורזלמן את בנו, רבי דובער (לימים אדמו"ר האמצעי), וציווה עליו ועל חבורה מן החסידים להתלוות אליו לטבילה. מיד לאחר מכן החל רבי שניאורזלמן לקרוא בדבקות ובהתרגשות את פסוקי "למנצח, לבני קורח מזמור"... בירך ותקע בשופר! רק לאחר מכן ניגש להתפלל את תפילות יום הדין.

ראש השנה חלף. הסתיו העמיק, והחורף הרוסי הקפוא כיסה את הארץ במלוא עוצמתו. זה הביא עמו את מפלתו של נפוליון, שחייליו לא היו ערוכים למזג אוויר קשה כליכך. באותו חורף הובס נפוליון ונאלץ לסגת בחזרה לצרפת, באבדו את רוב אנשיו. מפלתו ברוסיה קעקעה את תמיכתו הבלתי-מנוצחת, והביאה בסופו של דבר לידי תבוסתו הסופית.

אך ה'ניצחון' היה כרוך במחיר כבד. נפוליון ראה ברבי שניאורזלמן מלאדי אויב ורדף אותו. הרבי נאלץ לברוח מלאדי, ובמהלך הנדודים חלה ונסתלק. ארזא הבינו החסידים את שכתב ברוח קודשו: "וזה לך האות, שבקרב הימים יוקח מחמד עיניכם"...

מעורר הסליחות

לקח אותי, עם אחי חכם שמואל זצ"ל, לטפל בנפטר. כשבאנו למקום מצאנו גופה במצב של ריקבון. לא יכולנו להתקרב. אבל אבא קשר מטפחת על אפו, וטיפל בגופה במסירות שאינה ניתנת לתיאור, עד שהביאה לקבר ישראל. בכל יום ראיתי מהי מסירות נפש למען שמירת היהדות גם בתנאים הקשים ביותר".

הכרעת הרב

בשנת תשל"א, לפני 43 שנה, עלתה משפחת צלקאשוילי לארץ. "אנשי משרד הקליטה - שידעו כמה פעל אבא למען עם ישראל - שאלו אותו מה ירצה לקבל. אבא השיב: 'אנחנו לא רוצים לא כסף ולא זהב, רק לגור עם חב"ד במקום של תורה'. ואכן, עברנו להתגורר בשכונת חב"ד בקריית מלאכי".

כשהגיע חודש אלול החליט אביו להמשיך במסורת ה'סליחות'. "בהתחלה", נזכר צבי, "היו תושבים שהתלוננו על כך באוזני הרב. הם טענו שבהיותם אשכנזים, שמתחילים באמירת הסליחות מאוחר יותר, ההכרזה הזאת מפריעה להם לישון. הרב הכריע שעצם ההכרזה של אבא על סליחות מעוררת לתשובה".

התוקף התנצל

לפני כמה שנים, באחד מלילות חודש אלול, הותקף צבי בידי גוי רוסי. צבי לימד את התוקף

"יהודים, עוררו לסליחות, שתתברכו בשנה טובה ומתוקה". השעה שלוש וחצי לפנות בוקר, קולו של צבי צלקאשוילי מפר את דממת הלילה ברחובות שכונת חב"ד בקריית מלאכי. הוא צועד בזריזות, כנער צעיר, ומעורר את התושבים לאמירת הסליחות בהכרזה פיוטית בנוסח יהודי גאורגייה. כך במשך כל ימי חודש אלול.

צבי כבר חצה את שנתו השמונים, אך אינו מוותר על המסורת שהחל אביו, רבי דוד צלקאשוילי זצ"ל, עוד כשהיו מתגוררים בגאורגיה וגם לאחר עלייתם לארץ. "מצד כיבוד אב אני ממשיך במנהג המיוחד שנהפך למסורת במשפחה", מסביר צבי את המניע למסירתו.

חסד של אמת

זיכרונות רבים מלווים את צבי ממסירות הנפש של אביו בגאורגיה: "אבא היה דמות מיוחדת במינה, שהקרינה קדושה וטהרה ועשיית חסד בלי גבולות בעבור הזולת. ביתנו היה פתוח לכול. כל ימיי גדלתי באווירה זו של מסירות נפש בלי פחד, כדי לעזור ליהודים בעת צרתם. אבא היה פעיל בחברא קדישא, בתוך שלל פעולותיו למען החזקת היהדות במקום".

לסיפור הבא היה עד: "בימי השואה באו לעירנו פליטים רבים. יום אחד התקשרו לאבא מית הרפואה העירוני והודיעו לו כי יהודי ערירי, שהיה חולה מאוד, נפטר לפני כמה ימים. אבא

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

עדיפות במתן צדקה

שאלה: האם יש סדר עדיפות במתן צדקה, ובפרט במעשר כספים?

תשובה: לא ייתן אדם את כל כספי הצדקה שלו לעני אחד, בתנאי שכל אחד ואחד מקבל סכום ממש וולא פרוטות. הנה חלק מסדר העדיפות המופיע בהלכות צדקה:

א. שיפור חינוך הילדים. זו מצוותו האישית של האדם, והיא קודמת לשאר העניינים (החינוך עצמו וההסעות אליו הם חובה, ובכלל זה קייטנות, וכל מצווה שהיא חובת האדם, אין הוא רשאי לשלמה ממעשר כספים. אבל אם יש במקום חינוך כשר, וההורים נותנים חינוך מהודר וטוב יותר, הפרש בין כשר למהודר, ובכלל זה הסעות והוצאות שונות, יכול לבוא מכספי מעשר).

ב. בניית בית כנסת - אם אין בסביבה מקום להתפלל בו (מדובר בעיקר בנייתו וצרכיו של בית

צלקאשוילי. ממשיך במסורת (צילום: מיכאל גנזמן)

פרק בהלכות דרך ארץ. "במקום נוצרה מהומה", הוא משחזר, "הזמנתי משטרה, וזו עצרה את התוקף. הסברתי לשוטרים שזה מנהג יהודי עתיק, עוד מגאורגיה. בסופו של דבר התוקף נאלץ להתנצל ולבקש סליחה".

יש לו, לצבי, עוד מנהג, שאותו הוא מקיים מדי יום ישי. בפתח המכולת שבנו מנהל בקריית מלאכי הוא מציב דוכן תפילין, ומציע לעוברים ושבים לקיים את המצווה. בזמנו הפנוי הוא אומר תהילים ולומד חומש. "גם בימים חמים ובימים קרים, הוא לעולם לא יוותר ויעמוד על משמרתו", מספרים השכנים.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים
368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

יש מה לספר!

כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורטמו ב'שיחת השבוע'
63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020